

Socha sv. Petra uctievaná
vo vatikánskej bazilike

La statua di S. Pietro ve-
nerata nella basilica va-
ticana

The Statue of St. Peter ve-
nerated in the Vatican
Basilica

RÍM

ROMA - RIVISTA CATTOLICA SLOVACCA

ROME - SLOVAK CATHOLIC REVIEW

SLOVENSKÝ KATOLÍCKY ČASOPIS

FIFTEENTH CENTURY'S SANCTITY IN ROME

The Christian Renaissance was then blooming in Rome with the sanctity of St. Frances of Rome (1384-1440), the Foundress of the Oblates of Tor dei Specchi. Her native home, the splendid abode of Ponziani' Family, is at present a pious Institute aiming at the preparation to the First Communion of the children of the Roman people.

In the Jubilar Year 1450 — the Sixth Holy Year of the History — the Eternal City, in the occasion of the Canonization of a great Italian Franciscan and Reformer, St. Bernardino from Siena, was the Seat of a great gathering of Franciscan religious and among them there were in attendance for the Holy Year, four future Saints, namely St. John from Capistrano, St. John from Marca, St. Peter Regalotus and St. Didacus from Alcalá, in Castille, a miracle of penance and contemplative prayer.

This continuous stream of holy men in this privileged City made easy the transition from a pagan Renaissance, then in progress, to the very active Revival and with so called Catholic Reformation of the Sixteenth Century.

When the Pilgrims are entering the sacred St. Peter's Basilica, they see all around the walls of the Central Aisles numerous Statues of Founders of Religious Orders, mostly of whom belongs just to this same Century: St. Theresa, St. Philip Neri, St. Joseph from Calasanzio, St. Francis Caracciolo, St. John of God, St. Ignace, St. Camillus de Lellis, St. Peter of Alcantara. All they stand for a new Religious Order or a reformed one in the Church.

S O M M A R I O

Peter C. Chiminelli: **XVth Century's Sanctity in Rome**, p. 50 — Iginio Giordani: **Il Segno della contradizione**, p. 51 — **Rassegna slovacca**, p. 51 — E. P.: **Bisogna perseverare**, p. 53 — — ka: **Stanze di Raffaello** (fine), p. 54 — P. G. Hilbina: **Maria** (poesia), p. 54 — **Voce del Papa** (Omelia pasquale di Pio XII), p. 55 — Ján Okál': **Anno Santo 1900**, p. 56 — **Cronaca di Roma**, p. 58 — — ka: **Gerarchia Cattolica: I. Papa**, p. 59 — Dr. Ernest Zátka: **Padre Pio, sacerdote con le Stimmate** (continuazione), p. 61 — Rudolf Dilong: **Il Martire** (poesia), p. 62 — Martin Kukučín: **Alberi di Maggio** (racconto), p. 63 — **Notiziario dell'Ufficio Slovacco d'Informazioni (SIK)**, p. 64.

Theresa for the reformed Carmelites; Neri for the Oratorians; Calasanzio for the Piarists, or religious dedicated to teach the destitute children; Caracciolo is a Founder too; John of God is the Hospitalliers, working in the Hospitals; Ignace is the giant of the Counter-Reformation, who stopped the advancing Protestantism in Europe; Camillus de Lellis is the saint of the blessed death, the death in the Lord, through the assistance to the sick in verge of their earthly life.

All these saints, and many more, are here in the Vatican Basilica, not only as witnesses of the Sanctity of the Church, but also of its Unity, as well as of its power to communicate that divine energy and that magnetic power which is the Sanctity.

Come to Rome, pilgrim, and one of your enchantments, there, will be in visiting the rooms of several of these Saints, those little rooms which were their earthly abode.

The oldest profess Home of the Society of Jesus, at "Jesus", will introduce you where St. Ignace lived and worked, where he prayed and triumphed for the catholic Rome, during Luther's Rebellion. Here, with him, lived personalities as St. Francis Xavier, the great Missionaire and his fellows: Leinez, Salmeron, Lefevre, Bobadilla, Rodriguez. The history knows all these great Men of God.

Another Church and Home in Rome — St. Andrew on the Quirinal — was perfumed with the sanctity of Saints who were religious of the same Society and lived Here: St. Louis Gonzaga, St. John Berchmans, St. Stanislas Kostka and Blessed Antony Balducci.

Not so far from there, here are three others Rooms of Saints who left a fragrance of sanctity in the Rome of the XVI Century:

At Chiesa Nova, here is the room in which was sanctified St. Philip Neri; and not far from here, at St. Pantaleo, there is the Cell — now a Chapel — where St. Joseph Calasanz lived and issued his Rules aiming to the instruction of the destitute Children; and, at Magdalen's Square, there is, finally, another Room where lived St. Camille de Lellis. He was the father of the Poor people and the lovely servant of the sick.

A paradise indeed in Rome, with so many suggestive places were lived these wonderful saintly Creatures who are now Citizens of Heaven!

PETER C. CHIMINELLI

Vyvracanie námietok

1. Po devätnástich storočiach spásy je vidieť, že hnutie protináboženské je nápadnejšie než hnutie náboženské. Zdá sa to paradoxným, ale nie je, a to od tej doby, čo štátny ateizmus usiluje sa o to, aby sa ustavil ako odruda autoritatívnej a neomyšľanej cirkvi. Cirkvi protichodnej, v ktorej je satan nastolený v svojej pravej podobe opice božej.

Toto hnutie predkladá našej generácii najstrašnejšiu dilemu náboženskú a teda aj sociálnu: či má totiž svedomie byť zodpovedné ešte Bohu alebo skôr nepakému falošnému plukovníkovi, komisárovi alebo skrachovanému profesorovi. Inými slovami: či spoločnosť má ešte uznávať autonómny a vyšší náboženský princíp, alebo či politika má pohltiť aj náboženstvo. Skrátka: či má byť cirkev a štát, alebo len bezbožnícky a modloslužobný štát-cirkev.

Medzi dvoma pólami tejto dilemy mimo hranice katolíckej Cirkvi a vo väčšej alebo menšej vzdialenosti od satanskej proticirkvi uskutočňuje sa složitý a rozľahlý rozkladný pochod náboženského princípu jedine v prospech Antikrista. Uprostred tohto okruhu náboženské hnutie blíži sa nerovnomerne k synkretizmu s nádychom filozofickým ako ku komediantskej búde v slohu racionalistickom, aby v ňom složilo najrozmanitejšie složky náboženské: ideogramy Lao-Tseove, dialogy Platónove, sväzky Kantove, trojaký deizmus, Freuda a Mrs Eddy. Chýha tam Boh: ale « racionalizované » kresťanstvo funguje ako pohonná látka.

Akýsi druh veľkých amerických magazínov, kde každý a za podvýrobnú cenu dostane všetko: umelé cirkvi, pružné kréda, filozofické kombinácie, duchovné vazeliny k lepšiemu tráveniu požívajúc, s dokonale napodobenými náhražkami: deizmus miesto Boha, teosofiu miesto teologie, spiritizmus miesto ducha, idealizmus miesto ideálov, modernizmus miesto modernosti, náboženské zeloženie miesto náboženstva, evanjelictvo miesto evanjelia, salutizmus miesto spásy a tu a tam racionalizmus miesto rozumu ... Medzi tým z úcty k estetike XX. storočia

Pohľad na Vatikán na Veľkú noc 1950

Prenasledovanie katolíckej Cirkvi na Slovensku. Podľa zprávy zahraničnej tlače katolícka Cirkev na Slovensku je sústavne prenasledovaná. Viacerí kňazi, ktorí ostali verní Sv. Stolici boli obvinení z rozvracania ľudovodemokratického režimu, zo špionáže v prospech Vatikánu a vlastizrady a odsúdení na dlhoročné väzenie. Kláštory v Bratislave, Trnave a iných mestách boli zatvorené a rehoľníci odvlečení na neznáme miesta. Tiež niekoľko kostolov bolo už zatvorených a bohoslužobné náčinie postúpené pravoslávnej Cirkvi alebo odcudzené. Pastoračná činnosť katolíckych kňazov je systematicky hatená.

Jubileum prvého americko-slovenského monsignora. Najdôst. msgr. Viktor Blahunka, duchovný správca osady Božského srdca v Chicagu, oslávil v tomto Svätom roku 25 výročie svojho povýšenia na pápežského komorníka s titulom monsignora. Najdôst. msgr. Blahunka je prvý slovenský kňaz v Amerike, ktorému sa dostalo tejto pápežskej pocty. V októbri tohto roku Najdôst. msgr. Blahunka privedie do Ríma leteckú púť amerických Slovákov, ktorá bude jednou z najvýznamnejších. Prípravy na túto púť sú už v plnom prúde.

Slovenský výbor pre Svätý rok v Ríme. Slovenskí kňazi účinkujúci v Ríme založili si Slovenský výbor pre Svätý rok, ktorého cieľom je poskytovať duchovnú pomoc a preukazovať rozličné praktické služby krajanom, ktorí prídu na púť do Ríma. Na čele výboru stojí univ. prof. vdp. Dr. J. Porubčan, kým tajomníku agendu vedie vdp. Dr. Fr. Zeman. Adresa Slovenského výboru pre Svätý rok je: Comitato Slovacco, Via della Pilotta 25, Roma, Italia. Na tejto adrese si možno objednať aj časopis « Rím » a knižky vydané Slovenskou Informačnou Kanceláriou v Ríme.

Pietné spomienky na Dr. Jozefu Tisu. V deň tretieho výročia smrti Dr. Jozefu Tisu vo

viacerých slovenských centrách v zahraničí boli usporiadané smútočné bohoslužby alebo aspoň pietné spomienky, na ktorých okrem Slovákov zúčastnili sa aj príslušníci iných národov. Slovenská zahraničná tlač a rozhlas venovali výročiu zasluženú pozornosť.

Slováci v Argentíne. Casopis « Mladost » oznamuje, že do Argentíny sa v posledných rokoch prisťahovalo okolo dvesto krajanov a ďalší stále ešte prichádzajú. Takmer všetci žijú v Buenos Aires a na jeho najbližšom okolí. Majú tam troch kňazov, takže každú nedeľu môžu počúvať slovenské bohoslužby a kážeň. Lanského roku založili si Slovenský katolícky spolk, ktorý sa stará hlavne o duševnú obrodu svojich členov. V Buenos Aires a vôbec v celej Argentíne vychádzajú štyri slovenské časopisy: Slovenská republika, Mladost, Výber a občas i Slovenská mládež. Životné podmienky v Argentíne nie sú zlé, ale krajanovia sa im ťažko prispôbujú. Túžbou všetkých je vrátiť sa raz na Slovensko.

Rev. Rudolf Dilong v Amerike. Známy slovenský básnik a spisovateľ Rev. Rudolf Dilong OFM, ktorý pred tromi rokmi vyemigroval spolu s viacerými inými krajanmi do Argentíny, priletel začiatkom mája t. r. do USA, kde navštívi svojich príbuzných. Rev. Rudolf Dilong zdrží sa v USA praveďepodohne niekoľko mesiacov a bude mať v slovenských osadách kázne a prednášky. Americkí krajanovia pripravili Rev. Dilongovi veľmi srdečné privítanie.

Osud slovenských rehoľníkov. Podľa najnovších správ všetci rehoľní predstavení sú zavretí v kapucínskom kláštore v Pezinku, kde im dávajú každý deň kurz marxizmu 5 hodín. Ostatní rehoľníci sú v Šaštíne, Sv. Beňadiku, Podolíne a Jasove. Ťažko pracujú, hladujú, sú urážaní hrubými nádvkami. Na klerikov sa nalieha, aby povystupovali a podpísali tak zv. « Katolícku Akciu », že sa dostanú na slobodu. Komunisti sa usilujú narobiť z rehoľníkov čím viac apostatov.

vyobrazuje sa Kristus v športovnom obleku, vyholený a so zlatým zubom; a Dobrý pastier stáva sa pohanským kozonohom.

Náboženstvo, dogma a mravouka strácajú svoju tvrdosť a drsnosť; stávajú sa hladkými a ľahkými: krédom podmieneným krivulou; viera je smierená s vedou; mravnosť je pripätá na zvyklosti sťa krútiaci sa chvost; svedomia už nie sú znepokojené, ale sa spoliehajú na uspávacie prostriedky; « skúsenosť » sa stala pre každého meradlom pravdy a lži a inteligencie sú prosté mučivých pochybností, pretože sa im filtruje roztok obecnej mienky. Napokon, z teologie je urobená neškodná smes, ktorý sa hodí pre všetkých. Vysluhovači tohto náboženstva, zbaveného kostí a vymačkaného, ponievierajú sa ochotne a úslužne, sťa čínski kati v európskych románach, po najelegantnejších korzách alebo vyesdajú v najlepších lokáloch aby s úsmevom predali svoj výrobok.

Cesta k ich synkretizmu bola upravená sektami, ktoré zosvetštili cirkev; kniežatami, ktoré podplatili teologov, aby ospravedlnili násilensťvo Cezarovo vôle Božej; profesormi srovnávacej vedy náboženskej, ktorí zredukovali kresťanstvo na významný prejav semitského deizmu, komplikovaného gréckou filozofiou a usústavneného rímskym právom; filozofami, ktorí zabili Boha v ľudskom Já; a polovičnými kresťanmi, ktorí už po dvadsať storočí deň za dňom opúšťajú pôdu dogmy a mravnosti aby urobili kompromis s protikresťanstvom.

Keď kresťanstvo už bolo rozriedené v žumpe verejných mienok, pohanstva a kompromisu, neprekvapuje vôbec, že podajedni ohlasujú rozklad kvasu kresťanskej revolúcie, ktorá zmenila tvárnosť sveta alebo priamo popierajú, užívajúc priprovaní, že by dakedy bola kresťanská revolúcia.

Keďže tých, ktorí hovoria, že kresťanstvo zaniká alebo je mŕtve je už veľa, mnohí, aby sa zdáli originálnejšími, tvrdia, že sa vôbec nezrodilo; to, čo bolo, nebolo vraj kresťanstvo, ale čosi iného.

To sa stalo v istých kruhoch módou; takže u rôznych protestantských vyznaní nechýbajú pastori, ktorí, nechtiac byť menej informovanými než honosivé paničky, pripojujú sa k popieračom a hlásajú s kazateľnice, že vyškrtili Pána, ktorý im dával zarobiť; kým svetáci, ktorí boli pokrstení podľa katolíckeho obradu, opičiac sa hovoria o prekonaní kresťanstva a nadehádzajúcom príchode boha Pudu a dvojenca Pohlavia.

Keby si len uvedomili, že tieto odvážne zapierania dnešnej doby sú tak staré ako kresťanstvo, na kmene ktorého boli v každej dobe príživníci, ich nadutosť by nemálo spľasla. Popierači a prenasledovatelia majú spoločné toto: že sú pod rozličnými menami nudne rovnakí od Kaifáša, ktorý je veľkňazom a zabíja Krista, po Calessa, ktorý vraždí kňazov a velebí slobodu, od profesora Celsa až po « anglikánskeho biskupa » Barnesu. Nuda. S tou prifažujúcou okolnosťou, že to nač Namazianus narážal ľahkými veršami, profesor Rosenberg vopcháva do obrovských kníh.

My však dneská nepodliehame svodom tohto zlozvyku ako kňazi, ktorí v dobe katolíckeho modernizmu odhadzovali reverendy, a nie sme vôbec presvedčení dôvodmi tohto popierania.

Igino Giordani

(Pokračovanie)

*Keď nechcete, aby sa Váš list stratil,
dajte si ho na pošte registrovať!*

TREBA NÁM VYDRŽAŤ

Kade chodíme, tade počúvame slová zúfalstva. Na každom kroku vidíme bolestné straty. Najhroznejšie sú tie, ktoré nám každý dňom pribúdajú doma. Najsmelší a najodhodlanejší z pracovníkov padajú v prvej línii. Padajú za Boha a za národ. Kedysi sa za tieto veľké hodnoty iba horlilo, rečnilo, prinášaly sa malé obeť na majetku alebo na pohodlí, ale dnes sa na Slovensku za Boha a za národ umiera, dnes sa ide za to do žalára a smútok nám preniká srdcia, keď si pomyslíme, aké by to bolo strašné, keby ešte niekoľko rokov potrvál dnešný stav. Bojovníci sú už preriedení a nových nepribudne mnoho, lebo škola nám kradne mládež, odtrhávajú ju od tých studníc národného a náboženského ducha, z ktorých sa napájaly srdcia dospelých. Rodina je zoťročená a v neustálej shánke za každodenným chlebom rodičia nestačia opravovať to, čo pokazí škola a organizácie mládeže. Niet o tom pochyby, že dosiaľ statočne a hrdinsky odporoval náš národ. Bránil si zo všetkých síl svoje ustanovizne, stál neochvejne pri svojich duchovných i politických vodcoch, ale neubránil. Nevládal. A preto ani nie div, že po toľkých krvavých stratách aj verní utahujú sa do úzadia, aby vyčkávali prihodnejší čas na pracu a boj. A my vidíme, ako sily naše pomaly chabnú, kým sily stojace proti nám, zdajú sa byť nepremožiteľné.

Mnohí z našich utiekli už dávnejšie do cudziny a utekajú ešte aj teraz. Prichodia do vyhnanstva plní viery, že aspoň tu budú môcť pracovať a bojovať za tie ideály, ktoré sú doma až do prachu ponížené. Ale toto nadšenie, tento zápal naráža na nové prekážky. Uši západného sveta sú hluché a oči slepé. Okrem svojich vlastných vzdychov nič nepočuje a okrem svojich boľáčiek nič nevidí. Ich kurie oká ich viac pália, než malomocenstvo, ktoré napadlo pol sveta, ba zdá sa, že ich tak pália tie ich otlaky, až zabúdajú na možnosť, že aj ich môže rakovina napadnúť a rozozrať im útroby, ak ju nebudú pomáhať liečiť tam, kde sa už zahmiezdi. A takto po krátkej chvíli utečenci prídu nielen na to, že Európa si ešte neuvedomila pravý stav vecí, ale aj na to, že nie za slobodu, voľnosť, spravodlivosť alebo za Boha a národ budú v cudzine bojovať, ale o kus každodenného chleba bude im treba tak tvrdo zápasiť, že im na iné ani času neostane. Ešte kým sú spoločne po táborech v Nemecku, Rakúsku a Taliansku, majú aký taký pocit sily. Ale zápas o chlieb ich rozveje na všetky strany ako vietor semená púpavy. Potom sú osamení v cudzom prostredí a to často aj bez najzákladnejších vedomostí jazyka a zvykov. Nikto nemá z nich možnosť vyberať si prácu a tým menej spytovať sa na plácu. Do prvej sa musí každý zapriať, lebo utečenec, — alebo ako ho moderný svet označoval « DP » — nie je človek, ktorý by mal nejaké práva. Je zbytočná príležitosť povojnového života, ktorej sa každý rád strasie aj vtedy, keby mal rozmýšľať, či nie je tiež spoluzodpovedný sa osud týchto úbožiacov.

Tak hynieme doma, tak žijeme v emigrácii a ako sa zdá, hynieme a to nezadržiteľne aj tam, kde bola kedysi naša najväčšia sila: v Amerike. Naša veľká rodina amerických Slovákov nemá ani jeden jediný denník a mnohé z týždenníkov a dvojtýždenníkov sú tiež udržiavané viac nadľudským úsilím svojich redaktorov a vydavateľov, než záujmom čitateľstva. Očakávalo sa tam omladenie od novej mladej a vzdelanej emigrácie. Ale tá je buď roztratená po Argentíne, Brazílii, Austrálii a Kanade, alebo ešte sedí v táboroch Nemecka a Rakúska. A keď sa aj niekomu podarí dostať sa do Spojených štátov, zasa len chlebové starosti tak na neho doľahnú, že je dobre, ak stačí vo svojom bydlisku niečo spraviť, ale cestovať do susedného mestečka si už nemôže dovoliť, lebo jednoducho nemá začo.

Nuž neružová je naša situácia. A jednako. Jednako nestrácajme nádeje. Aj keď vývoj udalostí po tejto vojne mal krkolomnú, nelogickú a nepochopiteľnú cestu, predsa každému, kto nemá v hlave ošial, je jasné, že cesta na ktorú sme vykročili, je správna a prv alebo neskôr pôjde ňou celý svet, ak len nebude chcieť vpochodovať do vlastnej záhuby. Nie je to cesta ľahká. To vieme my, ktorí sme si ju vybrali už dávno. Ale povedie k cieľu, lebo cieľ má. Všetky iné cesty sú buď bezcieľnym kľučkovaním alebo výslovnou samovraždou. A preto nám treba vydržať. Naučili sme sa na biedu, budeme ju teda trpieť ďalej, ale neupustíme.

Náš « Rím » tiež kráča po tejto správnej ceste. Ešte nás je len hŕstka, ale porastieme a budú nás zástupy. Preto aj vy, ktorí sa ešte okúňate, prídte medzi nás. Sjednotení a silní ľahšie zdoláme prekážky.

E. P.

Oznámenie.

Oznamujeme, že náš redaktor p. Ján Okál, ktorý sa nachodí v USA a ešte za svojho pobytu vo Večnom meste napísal knižku « Svätý rok 1950 », veľmi ochotne na požiadanie bude prednášať našim rodákom v Amerike o Ríme a Svätom roku. Najmä v oblasti stredozápadnej, kde nateraz býva, bolo by veľmi výhodné usporiadať jeho prednášky. Ktorá slovenská osada, spolok, organizácia alebo spoločnosť by sa zaujímala o jeho prednášku, nech si u neho samotného vyžiada informácie. U neho si tiež možno objednať časopis « Rím », ako aj knižky, ktoré vydáva Slovenská Informačná Kancelária v Ríme. Jeho adresa je:

Mr John T. Okál

2021 Lake Ave, Whiting, Ind., U.S.A.

RAFFAELOVE IZBY

IV.

Na dlhej stene oproti oknám je veľkolepý obraz **Vítazstvo Konštantína Veľkého nad cisárom Maxenciom pri Milvijskom moste**, ktorý vymaľoval roku 1512 Giulio Romano podľa výkresu Raffaelovho.

Je to kompozícia plná pohybu a života a predstavuje vrcholný bod rozhodujúcej bitky medzi Konštantínom a Maxenciom. Takmer uprostred je Konštantín Veľký na bielom koni, ako sa vrhá do boja, mieriac kopijou na cisára Maxencia, ktorého mu ukazujú s neba zostupujúci anjeli a ktorý už tonie aj so svojim koňom vo vodách Tibery. Za Konštantínom sú vztyčené zástavy a vojenské odznaky s kresťanským krížom. Zókol vókol vymaľované sú rozličné epizody zúriaceho boja.

S pravej strany fresky je vymaľovaný Sv. Urban medzi Láskou (vpravo) a Spravodlivosťou (vľavo), kým s ľavej strany fresky je Sv. Silvester medzi Náboženstvom (vpravo) a Vierou (vľavo).

Na nasledujúcej stene je obraz **Zjavenie Kríža Konštantínovi pred bitkou s Maxenciom**. Aj táto maľba je dielom Giulia Romana. S pravej strany obrazu vidíme Sv. Klementa medzi Pokorou (vpravo) a Miernosťou (vľavo). Na ľavej strane fresky je zas Večnosť a Sv. Peter.

Obraz na obložnej stene predstavuje **Konštantína Veľkého, ako daruje Sv. Silvestrovi (podobizeň Klementa VII. s bradou) mesto Rím**. Táto freska je od Francesca Penniho.

Povestná donácia (historicky nejestvujúca) je symbolizovaná odovzdávaním sošky Ríma. Ceremonia sa koná v starej svätopeterskej bazilike, ktorej zaujímavé vyobrazenie vidíme práve na tomto obraze. S ľavej strany fresky je Cirkev a Sv. Gregor I. Veľký, kým s pravej strany Sv. Silvester a Pevnosť.

Spodná časť stien pod freskami je tiež vyzdobená ako v iných Raffaelových izbách. Vidíme tu kariatídy od Raffaelina del Colle a výjav zo života Konštantína Veľkého od Francesca Penniho podľa nákresov Raffaelových. Erby a znaky patria rodine Medici, z ktorej pochádzal Lev X. Na klenbe siene je vyobrazený Triumf kresťanstva nad pohanstvom od Tommasa Lauretiho. V lunetách sú vymaľované alegorie talianskych provincií od toho istého autora. Uprostred dlážky s antickou mozaikou sú štyri ženské hlavy, symbolizujúce štyri časti roka.

Dvermi v pravom rohu Konštantínovej siene prejdeme do Siene šerosvitov (**Sala dei chiarscuri**), ktorá sa predtým volala Sieň kňazov (**Sala dei palafrenieri**), keďže pôvodne bola určená pre slúžobníctvo od pápežských koní. Táto sieň má veľkolepú povalu z vyrezávaného a pozláteneho dreva, vyzdobenú znakmi rodiny Me-

dici. Na stenách miesto dnešných šerosvitových malieb boli kedysi vyobrazené mnohé exotické zvieratá, ktoré mal v obľube Lev X. Hoci tieto maľby boli dielom Raffaela a Giovanniho da Udine, jednako pápež Pius IV. pri prerábaní siene dal ich všetky zničiť. Pápež Gregor XIII. dal roku 1582 sieň zreštaurovať a dekoračnými prácami poveril giovanniho a Cherubina Alberti, kým figúry Apoštolov a iných svätých vymaľovali Tadeo a Federigo Zuccari. Zo Siene šerosvitov je vľavo vchod na chýrečnú a krásnu Raffaelovskú pavlač.

(Koniec)

— ka.

MÁRIA

Z hlbokých tajov zázraku a slobody
zjavuješ svoju krásu
nám uväzneným v tele zvierat,
ktoré nás ťahá iba k zemi.

Vyslobod' duše naše hľadajúce Boha,
oroduj za nás hrišnych na ceste,
oroduj za pútnikov,
nech Tvoje srdce zvíťazí,
keď more mrkých obrazov sa vlní
vo víchroch pokušení.

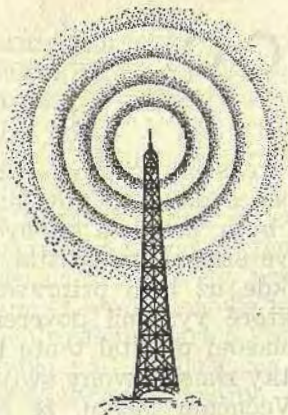
Kto iný môže oslobodiť človeka
od tela tejto smrti,
ak Ty nie, Svätá Panna?

Jediná naša nádej v prázdnote,
keď ruky bez nádeje
klesajú plné bolesti a ničoty.

Do svätostánku Tvojho tela
sostúpil Boh sám v našej podobe,
v drevenej monštrancii jasieľ
v maštali hriechnosti za zjavil,
aby nás vyslobodil z chlieva sveta,
teliatka ľudských duší

Mária, more zo slz sveta,
Mária zo Šaštína,
Mária z Fatimy a Jasnej Gory,
Mária z Lasaletty,
oroduj za nás hrišnych na ceste.

P. G. Hlbina

HLAS SV. OTCA

ZÁRUKOU OPRAVDOVÉHO POKOJA JE KREST'ANSKÝ ČNOSTNÝ ŽIVOT

Výťah z veľkonočnej kázne pápeža Pia XII

Chystajúc sa dneška s nábožnosťou oslavovať viľazné zmŕtvychvstanie Božského Spasiteľa, pri-

chodia Nám na um slová plné múdrosti, ktoré o Kristovi napísal sv. apoštol Pavol: « Bol vydaný na smrť pre naše viny a vstal z mŕtvych pre naše ospravedlnenie » (Rím. 4, 25). Kristus vskutku svojím dobrovoľným utrpením a predrahou krvou, vyliatou až k smrti, zadosťučinil za naše hriechy a vykúpil nás z otroctva diabľo, aby nám vrátil slobodu synov božích.

Kristus vstal viľazoslávne z hrobu. Tým nielen posilnil a upevnil vieru apoštolov a vieru našu, nielen nás vyzval svojim príkladom vstúpiť na nebesia v jeho spoločnosti a zjavil nám leskom svojho osláveného tela niečo z večnej blaženosti, ktorá nás tam očakáva, ale aj dal hojnosť duchovných darov a Cirkvi, ktorú sám založil, sveril úlohu, aby nebeskou milosťou živila a k novému životu privádzala všetkých ľudí, ktorí ochotne budú zachovávať jej prikázania.

V minulých dňoch, a najmä vo Veľkom týždni, obzvláštnym spôsobom pripomínali, sme si bolesti a utrpenia, ktoré Kristus Pán musel snášať, aby nás očistil od vin a smyl naše hriechy, ktoré boli príčinou božského vykúpenia. Dneská v jase a radosti Veľkej noci už samo slávenie božích tajomstiev nás povzbudzuje k tomu, aby sme si dôkladne obnovili svoj život.

Sme mystickým telom Kristovým: kde je sláva Hlavy, tam je aj nádej Tela. « Ako Kristus vstal zmŕtvych, tak i my žijeme novým životom ». A ako « Kristus, ktorý vstal z mŕtvych už neumiera a smrť nikdy nebude panovať nad ním » (Rím. 6,4,9), tak aj my, ktorí sme živí jeho milosťou, podľa jeho príkladu musíme nielen « odložiť starého človeka, ktorý sa porušuje následkom klamlivých náruživostí » (Efez. 4, 22), ale sa musíme tiež obnoviť na ducha myslí svojej a obliecť si nového človeka, ktorý dl'a Boha stvorený je v spravodlivosti a opravdovej svätosti » (tamže, 23,24).

Tieto krásne ponaučenia Apoštola národov, zdajú sa Nám byť nadmieru časovými na veľkonočné sviatky tohto Svätého roku, keď veriaci celého sveta — načierajúc do duchovnej pokladnice Cirkvi — majú nielen zadosťučiniť za vlastné hriechy a zdokonaľiť svoj spôsob života, ale aj podľa všetkých síl usilovať a to, aby aj ostatní ľudia, po očistení sa od hriechu a zbavení sa bludov a predsudkov, pristúpili s dobre pripraveným srdcom k Tomu, ktorý je cestou, pravdou a životom (Ján 14, 6). Ani jednotlivci, ani plemená, ani národy nebudú mať po-

koja dotiaľ, dokiaľ všade nezavládne poriadok, zrodený z prikazov Evanjelia a utvrdený božou milosťou.

Uvažujme všetci o tom, čo Kristus povedal apoštolom: « Pokoj Vám zanechávam, svoj pokoj vám dávam, nie ako svet dáva, ja vám ho dávam » (Ján 14, 27). Veľmi dobre vieme zo smútnej skúsenosti koľko zločinov, vrážd a vojen zapríčinilo to, že ľudia opustili cestu, ktorú božský Spasiteľ ukázal leskom svojho svetla posvätil svojou krvou. Na tú cestu sa treba vrátiť každému a netreba zabúdať, že pokoj nezavládne v spoločnosti do tých čias, kým nepredchne dušu každého jednotlivca: Preto je potrebné, aby sme skrotili nemierne a nedobré žiadosti, podrobili ich rozumu a rozum Bohu a božiemu zákonu.

Avšak « tomuto zlu môže odpomôcť iba čnosť » (Cicero, Tusc., IV., c. 15).

Preto nech sa skvie v ľudských dušiach, nech prekvitá v rodinnom kruhu nech víťazí v spoločenskom živote kresťanská čnosť, od ktorej jedine možno očakávať obnovu mravov a spravodlivé a poriadné zlepšenie blahobytu národov, po ktorom všetci ľudia túžia!

Kristus, ako dobre viete, nielen čnosť hlásal, ako to robia mudrci tohto sveta, ale nám dáva aj príklad, povzbudzuje a posilňuje našu vôľu nebeskou milosťou, aby sme čnosť mohli nadobudnúť. Okrem toho nás láká a priťahuje tým, že nám stavia pred oči odmenu večnej blaženosti. Ak všetci ľudia sa rozhodnú nasledovať ho, stanú sa účastnými blaženého pokoja, ktorý je vrcholom radosti (Sv. Tomáš, Summ. Theol. I-II q. 70 a. 3) a to aj vtedy, keby mali snášať príkoria, prenasledovania a ľudskú nespravodlivosť. Lebo aj s nimi sa stane to, čo sa kedysi stalo s apoštolmi, ktorí, « išli zo shromaždenia radujúci sa, že boli hodni trpieť pohanenie pre meno Ježišovo » (Sv. Ap. 4, 41).

Ba čo viac, ak všetci ľudia dosiahnu tento opravdový pokoj, založený na božom zákone a ustavične udržiavaný božou milosťou, a ak prestane už raz nenávisť, utíšia sa vášne a bohatvá budú rozdelené rovnakým meradlom spravodlivosti a lásky, niet pochyby o tom, že na celom svete nastane « svorné spolunažívanie » (Sv. Augustin, De Civ. De, 1. XIX, c. 13).

Toto je naša vrúena modlitba, ktorú povznášame k Božskému Spasiteľovi — ktorého zmŕtvychvstanie dneská oslavujeme, zatiaľ čo neprestávame pripomínať vám, ctihodní bratia a milovaní synovia, nezabudnuteľné slová apoštola Pavla, ktoré sa nadmieru hodia pre dnešnú slávnosť: « Radujte sa, buďte dokonalí, povzbudzujte sa, smýšľajte jednako, majte pokoj, a Boh pokoja a milovania bude s Vami » (2 Kor. 13, 11). Amen.

Na prielome XIX. a XX. storočia pomer štátu a Cirkvi v Taliansku stratil síce ten charakter bezprostredného boja, ale ešte ani zďaleka nebol na obapolnú spokojnosť vyriešený. Pápeži nevychádzali zo svojho vatikánskeho útulku a talianska vláda zasa neprestala skúmať každé slovo, ktoré z Vatikánu vŕšlo, súc veľmi citlivý na každú narážku, vzťahujúcu sa na niekdajší pápežský štát. Pre každého veriacieho Taliana bol to stav bolestný, lebo ako na jednej strane vlastenecké a národné povedomie bolo sjednotením Talianska pozdvižené, tak mu ako katolíkovi pôsobilo bolesť postavenie Námestníka Kristovho, utiahnutého za vatikánske múry do dobrovoľného väzenia. Zahranicie tiež bolo rozdvojené v posudzovaní tejto delikátnej otázky. Kým jedni pokladali za vhodnú príležitosť, aby mohol útočiť na pápeža vždy, keď hovorili o práve talianskeho národa na jednotu, druhí zasa mysleli, že je nutné útočiť na sjednotený taliansky štát, keď ide o obranu pápežskej dôstojnosti. Na úplné vyrovnanie sporných otázok nebolo ešte vnútorných predpokladov, nepanovala ešte tá atmosféra vzájomného porozumenia, ktorá rastie iba rokmi. Zo zvyklostí, ktoré sa v nážívaní Cirkvi a štátu udomácnily za posledné desaťročia, utvorilo sa však isté modus vivendi a v jeho rámci usilovala sa Cirkev urobiť všetko, aby čím viac upevnila svoje duchovné pozície v celom katolíckom svete. Veľký pápež Lev XIII. pokladal blížiac sa Jubileum za krásnu príležitosť obnovy v Kristu a urobil všetko, čo bolo v jeho silách, aby tak organizačne, ako aj nábožensky pripravil veriacich na XXII. Sv. rok. Bolo jeho túžbou, aby tento Sv. rok na začiatku nového storočia tak vnútorne ako aj navonok mohol byť zaradený medzi najkrajšie a najúspešnejšie Sv. roky. Preto už roku 1896 utvoril sa v Logogni medzinárodný výbor Sv. roku, ktorý organizačne prenikol do každej krajiny, do každej diecézy, kde boly ustanovené podvýbory. Zvláštny časopis, ktorý tento výbor vydával, informoval veriacich o prevedených prípravných prácach. Rímsky výbor Sv. roku prišiel s návrhom, aby sa počas Sv. roku 1900 vzdala obzvláštna úcta Spasiteľovi sveta pomníkmi na najvyšších končiaroch Talianska. Návrh bol prijatý s takým nadšením, že netrvalo dlho a každý najvyšší štít jednotlivých provincií bol ozdobený krásnou sochou Spasiteľa. Pápež medzitým v máji 1899 zasvätil všetkých katolíckych mužov Božskému Srdcu Ježišovmu a nariadil na mesiac jún zvláštnu pobožnosť, ktoré sa začaly vo vatikánskej bazilike. Samotný XXII. Sv. rok bol ustanovený bullou zo dňa 11. mája 1899, uverejnenou slávnostným spôsobom o deň neskoršie. Slávnosť vyhlásenia bully začala sa v Trónnej sieni Apoštolského paláca, kde za prítomnosti všetkých cirkevných i svetských hodnostárov pápežského dvora po krátkej reči odovzdal Sv. Otec bullu jednému vysokému prelátovi a dal

mu povolenie, aby ju v predsieni svätopeterskej baziliky prečítal. Keď pápež dal toto povolenie a sám odišiel do svojho bytu, pohol sa sprievod hodnostárov cez palácové siene a schodištia až do predsieni baziliky, kde už bolo pripravené vyvýšené podium, na ktoré vystúpil poverený Monsignor a zvučným hlasom prečítal tento historický dokument. Všetky rímske zvony svojím hlaholom oznamovali Večnému Mestu, že čas milosti sa blíži. O chvíľu neskoršie takým istým slávnostným spôsobom bola bulla prečítaná aj v bazilike Sv. Pavla, medzitým už znova vybudovanej, v Lateránskej bazilike a v bazilike Santa Maria Maggiore.

Lev XIII. mal stále pred očami ako vzor Sv. rok 1825, na ktorom sa zúčastnil ako štmástročný študent a po obrade otvárania Sv. brány v prítomnosti pápeža na vatikánskom dvore Belvedere povedal v mene svojho kolégia krátky prívet. Strieborná pamätná medaľa, ktorú vtedy od pápeža Leva XII. dostal, urobila tiež iste na jeho mladú a vnímavú dušu dojem, keďže aj no toľkých rokoch takto sa na ďaleký Sv. rok 1825 rozpamätáva: Veľiké množstvá pútnikov hrnuly sa v procesiách do najslávnejších chrámov, kazatelia hlásali slovo božie verejnosti najnavštevovanejšie časti mesta ozývaly sa chválou Boha a pápež v sprievode mnohých kardinálov sám dával najvznešenejší príklad zbožnosti a dobroty.

V druhej polovici roku 1899 sa len zväščili tak duševné ako aj organizačné prípravy na Sv. rok Medzinárodný výbor už bol pripravil púte z mnohých krajín, kým kňazi i veriaci duchovnými evičeniami a misiami vkonávali posledné prípravu. Ani talianska vláda nemohla ostať celkom bokom od tejto veľkej cirkevnej udalosti, a tak sám kráľ vo svojej trónnej reči ponáhlal sa zdôrazniť, že počas Sv. roku vláda zachová čo najväčšiu toleranciu a rešpekt voči Cirkvi. Netreba zdôrazňovať, že napriek tomu našli sa takí, čo pokladali vyhlásenie Sv. roku za otvorenú vatikánsku hrozbu. Boly to však hlasv, ktoré nemohly nijako ubrať Sv. roku na veľkosti a dôležitosti, iba čo zbytočne jatrily rany a vzbudzovaly nepotrebné novinárske polemie.

Keď pápež dňa 24. decembra 1899 pristupoval k Sv. bráne svätopeterského chrámu, bol zaiste dojatý. Sedemdesiatpäť rokov uplynulo od jej posledného otvárania. Sedemdesiatpäť rokov, ťažkých nielen pre Cirkev, ale pre celé ľudstvo. A teraz sa zdalo, ako keby pápež otvorením Sv. brány mal otvoriť aj nové storočie, storočie, o ktorom len Všemohúci vedel, aké bude a čo prinesie človečenstvu. Pápež však otvorením Sv. brány otvoril aj duchovné pokladv a len od ľudí dobrej vôle záležalo, či k týmto nebeským darom ponúknu človeku aj trochu pozemského šťastia, spokojnosti a sociálnej spravodlivosti, za ktorú Lev XIII. tak veľmi horlil. Na námestí i v chráme desaťtisíce veriacich dychtivými očami a

skrušeným srdcom sledovalo slávnostný úkon. Zlaté kladivo, ktorým udieral pápež po tri razy na tehly Sv. brány, bolo darom od biskupov celého sveta. A keď robotníci odstránili zvyšok múra a penitenciári umyli prah Sv. brány svätou vodou, za spevu Te Deum vstúpil ňou pápež do baziliky, držiac v jednej ruke kríž a v druhej zažatú sviecu. Najprv zastal v kaplnke Piety, kde sveril stráž Sv. brány kajúcnickým bratstvom, ktorých členovia boli oblečení do vrecových rúch rozličnej farby. Potom pristúpil k hlavnému oltáru nad hrobom Sv. Petra a udelil veriaciim apoštolské požehnanie. Medzitým, ako sa pápež vracal do vatikánskeho paláca, kardináli-legáti podobným spôsobom otvárali Sv. brány na ostatných patriarchálnych bazilikách.

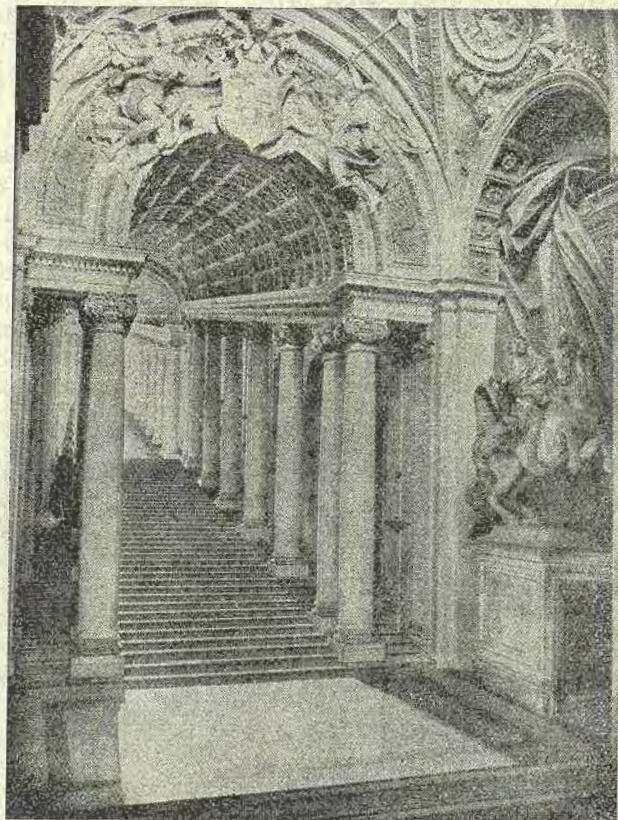
Už počas slávnostného otvárania Sv. brány prišlo do Ríma mnoho pútnikov z Talianska i zo zahraničia. A potom bol už prúd pútnikov do Večného Mesta po celý rok nepretržitý. Katolíci všetkých národov sveta došli pod vedením svojich biskupov a všetci kronikári hovoria o týchto púťach ako o vzore zbožnosti a disciplíny. Možno po prvý raz sa takto ukázalo, aká veľká duchovná moc je katolicizmus aj vtedy, keď je zbavený svetských mocí. Policajné opatrenia, ktoré na začiatku Sv. roku spravila talianska vláda z obavy, aby nedošlo k nejakým nevítaným manifestáciám, ukázaly sa nepotrebné. Pútnici okrem zbožnosti neboli zaničení nijakými inými cími a ich život v Ríme plynul medzi návštevami kostolov a pobožnosťami, ktoré boli predpísané na získanie odpustkov. Vo všetkých jazykoch sveta niesly sa modlitby pod starovekými klenbami rímskych chrámov. Veď došli okrem Talianov Francúzi, Španieli, Nemci, Amerikáni, Mexikáni, Maďari, Poliaci, Chorváti, Slovinci, ba i Slovákov prišlo hojne, i keď ešte nie pod vlastným slovenským menom, lebo boli sme bez národnej slobody a chceli nás zamlčať pred svetom aj pri takýchto príležitostiach.

Medzi najkrajsie a najnádhernejšie slávnosti počas XXII. Sv. roku patria zaiste kanonizácie a beatifikácie nových svätých a blahoslavených. Svätorečenia boli dve, za blahoslavených bolo však vyhlásených mnoho sluhov božích, medzi ktorými veľa mučeníkov. Vydržovalo sa aj niekoľko medzinárodných kongresov, z ktorých hodno zaznačiť aspoň archeologický kongres, medzinárodný kongres katolíckych študentov a kongres Tretieho rádu Sv. Františka. Na Aventíne bol vysvätený krásny kostol k úcte Sv. Anzelma, patriaci reholi otcov Benediktínov. O výstavbu, ako aj výzdobu tohto kostola sa veľmi zaslúžil Lev XIII. a bolo jeho želaním, aby bol vysvätený počas Sv. roku. Veľká úcta sa preukazovala aj relikviám. V slávnostných procesiách bol nesený zázračný obraz Panny Marie z baziliky Santa Maria Maggiore, obzvlášť uctievaný od tých čias, ako roku 593 zachránil Rím pred morom. Aby v patriarchálnych bazilikách nebol taký nával, pápež povolil pútnikom sníženie predpísaného počtu návštev. Podľa štatistík, sobieraných z rozličných prameňov sa predpokladá, že počas XII. Sv. roku došlo do Ríma skoro

400.000 pútnikov. Teda aj v tomto ohľade bol úspech nad očakávanie krásny.

Zatváranie Sv. brány dňa 24. decembra 1900 bolo tiež slávnostné a prítomné bolo na ňom veľké množstvo veriacich. Po odriekaní predpísaných modlitieb a žalmov vzal pápež po tri razy na zlatú keľňu malty a položil ju na mramorový prah Sv. brány. Potom mu jeden z kardinálov podal jednu za druhou tri tehly, ktoré pápež umiestnil na pripravenú malto. Za pápežom pristúpili k Sv. bráne najvyšší hodnostári Cirkvi a podľa jeho vzoru naberali po tri razy maltu, na ktorú umiestnili tiež po tri tehly. Zvyšok múru dostavili sanpietrini. Pápež medzitým zaintonoval Te Deum a bočnou bránou s celým sprievodom vošiel do chrámu, kde udelil shromaždeným veriaciim svoje Apoštolské požehnanie. Hodno zaznačiť, že tehly, ktoré boli použité na zamurovanie Sv. brány mali síce takú veľkosť, ako obyčajné tehly, lež ich vypracovanie bolo umelecké. Väčšinou boli zdruka duté a obsahovali vo svojom vnútri pamätne pergameny rozličných náboženských spolkov, bratstiev a iných inštitúcií alebo aj jednotlivcov, ktorí dali tehly na tento účel vyhotoviť a podarovali ich pápežovi. Napokon bol múr Sv. brány obložený mramorovými platňami a ozdobený uprostred veľkým bronzovým krížom.

Po Sv. roku 1900 povolil pápež Lev XIII. odpustky a milosti Sv. roku, vzťahujúce sa na celý katolícky svet tak, ako to urobili aj jeho predchodcovia. Toto dodatočné obdobie milosti trvalo pol roka a bolo povolené z príležitosti zasvätenia nového storočia Kristovi Vykupiteľovi.

Kráľovské schody
po ktorých zostupuje sv. Otec, keď ide otvárať alebo zatvárať Sv. bránu

Z RIMSKEJ KRONIKY

Nedeľa, 9. apríla. - Sv. Otec Pius XII. slúžil vo Svätopeterskom chráme slávnostnú sv. omšu a povedal s pápešského trónu veľkonočnú kázeň. Po sv. omši sv. Otec vystúpil na vonkajší balkón chrámu a udelil apoštolské požehnanie « Urbi et Orbi » t.j. mestu Rímu a celému svetu. Odhaduje sa, že najmenej 200 tisíc veriacich, väčšinou pútnikov, zúčastnilo sa na tejto podmanivej veľkonočnej ceremónii. Medzi prítomnými boli aj americko-slovenskí pútnici Mr. Fred Slezák, Franklin, Ohio a Mrs Verona Zvonek, Detroit, Mich., ktorí prišli do Ríma s leteckou výpravou Mr. Edena Radiča, Chicago, Ill.

Sobota, 15. apríla. - V kúrii Otcov Jezuitov konala sa pod predsedníctvom generálneho predstaviteľa ndp. Jána Janssensa medzinárodná schôdzka direktorov Mariánskych kongregácií závisiacich od Spoločnosti Ježišovej. Cieľom schôdzky bolo prerokovať otázky súvisiace s reorganizáciou Mariánskych kongregácií podľa zásad, ktoré sv. Otec vyslovil v Apoštolskej konštitúcii « Bis saeculari ». Na schôdzke bolo prítomných 34 delegátov z rozličných štátov. Mal prísť aj delegát z Poľska, ale pred odchodom bol zatvorený. Jeho miesto bolo na schôdzke nahradené obrazom P. Marie Czestochowskej, ktorá je patronkou poľského naroda.

Stvrtok, 20. apríla. - Známy slovenský kňaz vdp. Dr. Ferdinand Mondok priviedol do Ríma utečeneckú púť z IRO tábora Bagnoli pri Neapoli. Púť sa sklala zo 100 osob, pochádzajúcich z 10 rozličných štátov. Medzi pútnikmi bolo aj viacero Slovákov.

Piatok, 21. apríla. - Z príležitosti 2703 výročia založenia Ríma v historickej sieni Horáčov a Kuriákov na Kapitole bola slávnostná akadémia, na ktorej viacerí talianski i cudzí rečníci prehovorili o význame a poslaní Večného Mesta. Bol tiež oznámený výsledok prvej medzinárodnej súťaže na najlepšiu latinskú prózu zv. Certamen Capitolinum. Na pahorku Palatíne, na ktorom podľa legendy bol založený Rím, konaly sa ľudové slávnosti.

Piatok, 28. apríla. - Sv. Otec Pius XII. prijal na slávnostnej audiencii írskeho prezidenta p. Seana T. O' Ceallaigha ktorý spolu so svojou manželkou prišiel do Ríma po jubilejné odpustky. Audiencia trvala pol hodiny a konala sa podľa zvláštneho protokolu, ktorý vypracovala Posv. kongregácia úkonová. Po audiencii írsky prezident zostúpil so svojim sprievodom do Svätopeterskej baziliky, aby sa pomodlil na hrobe sv. Petra.

Sobota, 6. mája. - V rámci tradičnej vojenskej slávnosti nováčkovia pápežskej Svajčiarskej gardy, ktorá je telesnou strážou sv. Otca, skladali na veľkolepom Belvedérskom dvore vo Vatikáne, prisahu vernosti sv. Stolici. Táto prisaha

sa skladá každý rok vo výročný deň povestného rímskeho plenu 1527, kedy temer všetci príslušníci Svajčiarskej gardy položili svoje životy za Náместníka Kristovho.

Piatok, 26. mája. - V kostole Otcov Filipínov konaly sa oslavy 400 ročného výročia založenia Bratstva Najsv. Trojice, ktoré v minulosti bolo stáby ústredným výborom pre Sväté roky. Jeho hlavným cieľom bolo totiž starať sa o pútnikov, ktorí prichádzali do Ríma pre jubilejné odpustky. Bratstvo bolo veľmi početné najmä v XVI. a XVII. storočí, kedy bolo v stave obslúžiť až 300 tisíc pútnikov ročne. Bratstvo Najsv. Trojice založil sv. Filip Nerejský, ktorého telesné pozostatky boli pri tejto príležitosti znovu preskúmané a uložené do novej rakvy. Bola tiež usporiadaná výstava bohoslužobných rúch, rukopisov a iných zaujímavostí, ktoré pozostali po obľúbenom rímskom svätcovi.

Streda, 31. mája. - Vo veľkej dvorane Apoštolskej kancelárie bol slávnostným spôsobom zakľúčený prvý medzinárodný kongres cirkevnej hudby, na ktorom delegáti z celého sveta počtom asi 400, spoločne preštudovali viaceré časové problémy týkajúce sa všeobecnej muzikologie, gregorovského spevu, klasickej polyfónie, súčasnej cirkevnej hudby, organovej hudby a liturgie. Kongres sa konal pod záštitou Ústredného výboru pre svätý rok a trval tri dni. Účastníci kongresu boli prijatí Sv. Otcom na audiencii vo Svätopeterskej bazilike.

ČO SI MOŽNO OBJEDNAŤ V SLOVENSKEJ INFORMAČNEJ KANCELÁRII?

1. Casopis « R I M »: I. ročník (1949) - Cena 2 doláre
2. Casopis « R I M »: II. ročník (1950) - Cena 2 doláre
3. Knižku « S V. R O K 1950 » od Jána Okáľa. Obsahuje všetko, čo slovenský katolík má vedieť o Svätom číže Milostivom roku. Má 167 strán a 17 obrázkov - Cena 1 dolár
4. Knižku « V A T I K A N - S I D L O N A - M E S T N I K A K R I S T O V H O » od Dr. Ignáca Zelenku. Obsahuje stručné dejiny a podrobný opis Vatikánu, v ktorom sídlia rímski pápeži. Má 235 strán, 10 plánov, 12 kresieb a 52 fotografií - Cena 2 doláre

Prípravuje sa:

5. Knižka « S V. S T O L I C A » od Dr. Ignáca Zelenku - Cena bude udaná neskoršie.

Všetky objednávky ako aj peniaze alebo čeky posielajte v registrovanom liste na adresu:

Dr. IGNÁC ZELENKA.
Casella Postale 100 B.
Roma, Italia.

KATOLÍCKA HIERARCHIA

1. PÁPEŽ

Pápež (gr. pappas, lat. papa = otec) je prvencom (primas) t.j. hlavou rímsko-katolíckej Cirkvi. Toto prvenstvo prechádza na každého rímskeho biskupa ako priameho nástupcu Sv. Petra apoštola, ktorému ho udelil sám Kristus. Prvenstvo pápežovo nad Cirkvou je dvojakého druhu: právomocné (primatus iurisdictionis) a čestné (primatus honoris). Právomocné spočíva na božskom práve a na Vatikánskom sneme r. 1870 bolo vyhlásené za dogmu viery. Na základe právomocného prvenstva prislúchajú pápežovi: A) najvyšší úrad učiteľský, spojený s neomylnosťou vo veciach viery a mravov, B) najvyšší úrad kňazský, C) najvyšší úrad kráľovský na základe ktorého patria pápežovi isté práva vo veciach moci zákonodarnej, správnej i sudcovskej.

Na základe čestného prvenstva prislúchajú pápežovi: A) rozličné tituly a názvy, z ktorých najužívanejšie sú tieto: Papa (otec), Pontifex Maximus (Veľkňaz), Vicarius Christi (Kristov Námestník) a servus servorum Dei (sluha sluhov Božích). V oslovovaní používajú sa najčastejšie tieto tituly: Sanctissime Pater (Najsvätejší Otče), Beatissime Pater (Najblaženejší Otče), Sanctitas Tua (Tvoja Svätosť) alebo Sanctitas Vestra (Vaša Svätosť); B) rozličné insignie, čiže odznaky ako: trojdielna koruna, zvaná triregnum alebo tiara, krížom zdobená rovná pastierska palica, pallium, apoštolský kríž a rybársky prsteň; C) niektoré vonkajšie prejavy úcty ako pokľaknutie a pobožkanie nohy alebo ruky.

Pápež však vykonáva nielen všetky práva, ktoré mu ako najvyššej hlave katolíckej Cirkvi prislúchajú, ale je súčasne aj:

1. patriarchom celého západu,
2. primasom Talianska,
3. metropolitom cirkevnej provincie rímskej, ku ktorej okrem rímskeho biskupstva prináleží sedem takzvaných primestských (suburbikánskych) biskupstiev: ostijské, albanské, fraskatské, palestrínske, portské a svätorufínske, sabínske a poggiomirtetské, veletrijské; ďalej všetky vyňaté (exemptné) biskupstvá a prelátstva « nullius », ako aj arcibiskupi, nemajúci podriadených biskupov (suffraganov).

4. biskupom mesta Ríma s najbližším okolím v obvode 40 míľ (t. zv. Comarca di Roma), v ktorom úrade ho zastupuje jeden z kardinálov (cardinalis vicarius), ktorý má opäť svojho zástupcu v osobe titulného biskupa alebo nadbiskupa. Okrem toho od roku 1929 má zvláštneho generálneho vikára pre Vatikánske Mesto, ktoré i keď tvorí časť rímskeho biskupstva, má vlastnú cirkevnú správu. Generálnym vikárom Vatikánskeho Mesta je Kostolník Posvätných apoštolských palácov (titulný arcibiskup z radu

Augustinianov) a jeho právomoc sa rozprestiera aj na Lateránsky palác a na pápežskú letnú rezidenciu v Castel Gandolfo. Z jeho jurisdikcie je však vyňatá svätopeterská bazilika a Pápežské etiopské kolegium vo Vatikáne. Katedrál- nym kostolom rímskeho biskupa je arcibazilika Sv. Jána v Lateráne.

Okrem toho je pápež aj samostatným vládcom a ako takému mu na základe medzinárodného práva prináležia: osobná imunita, panovnícke poety, sloboda styku s veriacimi celého sveta, aktívne i pasívne legačné právo, atď. Pápežská svrchovanosť sa v prítomnej dobe rozprestiera nad územím Cirkevneho štátu, ktorý bol roku 1929 obnovený pod menom « Stát Vatikánskeho Mesta » (Stato della Città del Vaticano, skrátene SCV). Stálou pápežskou rezidenciou je už takmer od poltisícročia vatikánsky Apoštolský palác a letným sídlom vila v Castel Gandolfo pri Albánskom jazere.

Pápežský stolec sa obsadzuje voľbou, o ktorej platia v podstate ustanovenia, vydané pápežmi Alexandrom III. a Gregorom X. Pápež Alexander III. stanovil roku 1179 na III. Sneme lateránskom, že pápeža môžu voliť iba kardináli a aby bola voľba platná, potrebná je pre kandidáta dvojtretinová väčšina hlasov. Pápež Gregor X. zasa nariadil na Lyonskom sneme roku 1274, že voľba sa musí konať v uzavretej miestnosti, čiže konkláve (z lat. cum = s, clave = kľúč, t.j. kľúčom uzavretá miestnosť), podľa čoho aj samotná voľba sa volá konkláve. Podnetom k tomuto nariadeniu bola skutočnosť, že po smrti Klementa IV. (†1268) kardináli, shromáždení vo Viterbe, nechali pápežský stolec neobsadený takmer tri roky (od 22. nov. 1268 do 1. sept. 1271). Miestny gubernátor Ramiero Gatti, vidiac, že kardináli v dome sa nijako dohodnúť nemôžu, na radu Sv. Bonaventúru ich uzavrel v pápežskom paláci a keď ani to nepomáhalo, strhol s paláca strechu a obmedzil kardiná-

Kráľovská sieň

v ktorej sv. Otec prijíma občas pútnikov

lom potraviny. Po takýchto tvrdých opatreniach kardináli sa konečne dohodli na osobe Teobalda Viscontioho, ktorý sa pod menom Gregor X. dostal na pápežský trón a zaumienil si, že zamedzí, aby sa v budúcnosti ničो podobného opakovalo. Preto vydal spomenuté už nariadenie, podľa ktorého sa pápežská voľba prevádza až dodnes. Keď sa uprázdni pápežský stolec (smrťou alebo odstúpením), prestáva všetka právomoc primátu a jurisdikciu strácajú aj všetci tí, ktorí ju v mene pápežovom vykonávali. Podrží si ju iba kardinál komorník (Camerlengo), kardinál Veľký spovedník a kardinál vikár. Kardinál komorník vedie správu Vatikánu a pomáhajú mu hlavy kardinálskych rádov (capita ordinum), t. j. poradím najstarší kardinál biskup, najstarší kardinál kňaz a najstarší kardinál jáhen. Keď sa pápežský trón uprázdni smrťou pápeža, čo sa aj najčastejšie stáva, kardinál komorník v prítomnosti komory prevedie prehliadku (recoгниciu) mŕtvoly a požiada o vydanie rybárskeho prsteňa a pápežskej pečate. Mŕtvola sa zabalzuje a vystaví sa v kaplnke Najsv. Sviatosti vo Svätopeterskom chráme a, dokiaľ sa nepochová na mieste, kde si to nebohý želal, uloží sa v dočasnom nástennom hrobe (loculus) v kaplnke Obetovania. Po celých deväť dní konajú sa exekvie. V týchto dňoch kardináli robia schôdzky, prijímajú diplomatický sbor, otvoria testament atď., ale nič nového v Cirkvi zavádzať nemôžu a nesmú. Po desiatich dňoch vojdú do konklávy, ktorej všetky vchody okrem jedného boli predtým zamurované. V posledných časoch sa za konklávu používa Sixtova kaplnka vo vatikánskom Apoštolskom paláci, kde sa v priľahlých galeriách sriadi toľko ciel, koľko kardinálov je prítomných. V prvý deň môžu ešte kardináli prijímať návštevy, ale večer sa všetok ich styk s vonkajším svetom preruší, hlavný vchod sa uzamkne na štyri kľúče a potom zamuruje. Kľúče opatrujú hlavný obradník, kardinál komorník a takzv. maršálek konklávy, ktorým bol od doby Honoria IV. (1285-1287) člen rodiny Savelli, kým teraz sa dedí v rodine Chigi. Jediné miesto, cez ktoré majú konklavisti styk so svetom, sú otáčavé okná, cez ktoré sa im podávajú pokrmy a iné potrebnosti. Tieto sú však veľmi prísne strážené a osobitne sa dbá na to, aby touto cestou neboly doručované nijaké listy. Kardináli sa shromažďujú v Sixtovej kaplnke, kde je pre každého z nich pripravený osobitný trón, dva razy za deň: ráno po spoločnej sv. omši a popoludní po « Veni Creator ». Keď složia prisahu, že budú voliť iba toho najhodnejšieho, začne sa voľba, ktorá sa zvyčajne koná tajným hlasovaním (per scrutinium). Keď pri hlasovaní dostane niekto dvojtretinovú väčšinu, voľba sa pokladá za skončenú, keď sa však potrebná väčšina nedosiahne, koná sa ešte dodatočné hlasovanie, zv. prístupovanie (accessus), ktoré spočíva v tom, že sa už hlasuje iba na tých, ktorí pri prvom hlasovaní dostali už nejaké hlasy. Voličia však môžu sotrváť pri svojom kandidátovi a v takom prípade vyplnia lístok slovami « Nepristupujem k nikomu » (Accedo nemini). Takýmto spôsobom obdržané hlasy sa potom pripočítajú k hlasom z prvého hlasovania

a keď sa takto dostane dvojtretinová väčšina, voľba je ukončená, kým v opačnom prípade musí sa opakovať. Po každom bezvýslednom hlasovaní volebné lístky sa smiešajú s vlhkou slamou a spália. Čierny dym (fumata nera), vystupujúci z komína strechy nad Sixtovou kaplnkou, je pre shromaždený ľud na svätopeterskom námestí znakom, že voľba nemala výsledok. Keď sa však pri voľbe dosiahne zákonitá väčšina, lístky sa spália bez pridávania slamy a biely dym (fumata bianca) oznamuje ľudu, že voľba bola prevedená.

Po úspešnej voľbe pristúpi dekan posv. kardinálskeho sboru, ktorým je poradím najstarší kardinál biskup, spolu s najstarším kardinálom kňazom a najstarším kardinálom jáhnom k novozvolenému a opýtajú sa ho, či voľbu prijma. Keď odpovie kladne, opýtajú sa ho, aké meno chce prijať, čo sa robí na pamiatku zámeny mena Simón na meno Peter, ktorú u prvého pápeža urobil sám Kristus, čo neskoršie napodobil najprv Oktavián v X. stor., dajúc si meno Ján XIII. (956962) a po Benediktovi IX. až doteraz všetci pápeži tak urobili. Potom sa odstránia tróny všetkých ostatných kardinálov, takže ostane iba trón novozvoleného pápeža, ktorý medzitým ošedie do sakristie, kde sa oblečie do pápežského rúcha a udelí kardinálom, ktorí mu prví skladajú hold, pápežské požehnanie.

Medzitým sa z konklávy prelomí vchod, vedúci na prostredný balkón svätopeterskej baziliky a kardinál jáhen oznámi shromaždenému ľudu výsledok voľby. Potom aj sám pápež, ktorému kardinál komorník navlečie na prst rybársky prsteň, vystúpi na balkón a udelí požehnanie mestu Rímu a celému svetu. Novozvolený pápež oznámi svoje zvolenie panovníkom a hlavám štátu a určí deň svojho korunovania. Ak nový pápež nie je ešte biskupom, biskupskú vysviacku udelí mu poradím najstarší kardinál biskup, t. j. biskup z Ostie, ktorý má pri tejto príležitosti pallium; keď biskupom už je, dostane pri tejto príležitosti iba požehnanie. V deň korunovania nesú pápeža na prenosnom kresle (sedia gestatoria) za spevu « Tu es Petrus » (Ty si Peter) do svätopeterského chrámu a pápežskí obradníci zapalujú pred ním kúdel na znak pomítnutosti a volajú: Sancte Pater, sic transit gloria mundi (Svätý Otče, takto, sa pomínie sláva sveta). Vatikánske duchovenstvo, kardináli, biskupi, atď. skladajú mu potom hold a po pontifikálnej sv. omši koná sa na pavlačí svätopeterskej baziliky korunovanie. Prvý kardinál jáhen položí mu nahlavu trojdielnu korunú (tiaru). Za starých čias nasledoval po korunovaní slávnostný vjazd do Lateránskej baziliky, ktorá je « matkou a hlavou všetkých kostolov Mesta (Ríma) a sveta (omnium urbis et orbis ecclesiarum mater et caput) ». Odo dňa korunovania počítajú pápeži svoju vládu.

Na pápežskom stolci sa doteraz vystriedalo 261 pápežov. V bazilike Sv. Pavla za múrami je ich ikonografická seria (podobizne všetkých pápežov, vyhotovené v mozaike), kým historická postupnosť je každý rok udávaná v Pápežskej ročníci.

PADRE PIO

IV. Čas sa chystá k zmene. Dnes bol kláštorny kostolík viac preplnený, ako včera. Po sv. omši som hovoril s viacerými ľuďmi. Aká osvietená, hlboká, živá viera žije v nich! Padre Pio je ohňom na hore, ktorý podpaluje srdcia. On obracia duše k Bohu. Pútnici pri ňom pochopujú zlo hriechu, a odtiaľ potom oné dojímavé histórie s plačúcimi po spovedi. Tí, čo sa neuzdravili odchádzajú od neho spriatelení s osudom, s boľastou. Niektorí Taliani, súc presvedčení o jeho zázračnej moci usadili sa v San G. Rotondo. Rozprávajú o ňom s úctou a považujú ho bez výhrady za svätého. Jeho zázraky vedia vyratovať z hlavy. Niektorým z nich prezradil celú budúcnosť. Cesta, klinika, Krížová cesta, stavba štvrte medzi San G. Rotondom a kláštrom sú skutočnosťou, vzniklé zo sympatie k Padre Piovi. Milodary, ktoré dostáva obetuje na dobročinné ciele; na chudobných, pre výstavbu kliniky, ktorá sa buduje neďaleko kláštora.

Napísal som niekoľko listov priateľom a priložil som fotografie Padra Pia, ktoré som zadovážil u Federica Abreschiho. Abresci mal fotografický atelier v Bologni, ktorý zanechal po svojej konverzii (z protestantizmu ku katolicizmu), a presťahoval sa do San G. Rotonda, do blízkosti kláštora z lásky a obdivu k Padre Piovi, ktorý ho obrátil.

4) Odchod a spomienky. (1. marca)

Padre Pio so dňa na deň sa mi stáva drahším. Nevynechal som nijakej príležitosti, aby som ho videl, bol v jeho blízkosti a pohovoril si s ním. To, čo on povie má nový smysel, neznámu duchovnú perspektívu a dosah. Nerozpráva veľa, ale to, čo povie je originálne štýlom, skladbou i poňatím. Jeho veta je stručná, zhustená, jasná. Veci chápe strašne ľahko a z niektorých jeho náražok cítim, že ma pozná, že ozaj vie o tom, čo sa deje v mojej duši. Pripravujem sa na odchod, ale s nesmiernou bola-

Prví americko-slovenski pútníci v Ríme

Zprava: Mr. Eden Radič z Chicago, Ill., Mrs. Verona Zvonek z Detroit, Mich., Mr. Fred Slezak z Franklin, Ohio a vdp. Dr. Fr. Zeman z Rima, ktorý vodil pútníkov po Večnom Meste.

Pútnický ruch v Ríme. Zo štatistik pápežského Ústredného výboru pre Svätý rok vysvitá, že v prvom štvrťroku navštívilo Rím už vyše polmilióna pútníkov. Z tohto počtu asi dve tretiny ich prišlo vo väčších organizovaných spoločnostiach, kým ostatní prišli v menších skupinách alebo ako samostatní cestujúci. Pútnici pochádzajú zo všetkých končín sveta a z najrozličnejších sociálnych vrstiev.

Kanonizácie vo svätopeterskej bazilike. V apríli a máji boli vo Svätopeterskej bazilike štyri slávnostné kanonizácie. Za svätých boli vyhlásení: 23. apríla francúzska rehoľnica bl. Maria Vilma de Rodat, 7. mája španielsky arcibiskup bl. Anton M. Claret, 18. mája talianske rehoľnice bl. Bartolomeja Capitanio a Vincenta Gerosa a 28. mája francúzska kráľovná bl. Jána de Valois. Kanonizácie sa konaly s nezvyčajnou okázalosťou a za obrovskej účasti veriacich.

Nové pápežské mince. Koncom apríla bola vo Vatikánskom štáte daná do obehu nová séria pápežských mincí, pozostávajúca z piatich kusov o hodnote 100, 15, 5, 2 a 1 líry. Minca sto lírová je zo zlata, kým ostatné sú zo smesi zv. italma. Na minciach je vyobrazený slávnepanujúci pápež Pius XII. a rozličné udalosti Svätého roku.

Výstava rukopisov vo Vatikánskej Apoštolskej knižnici. Z príležitosti 500 ročného výročia založenia Vatikánskej Apoštolskej knižnice vo veľkolepej Sixtovej sieni bola otvorená výstava iluminovaných rukopisov, ktorej cieľom je dokumentovať starostlivosť rímskych pápežov o vedu, literatúru a umenie. V desiatich veľkých vetrinách sú vystavené jednak kódexy klasických autorov gréckych, latinských a talianskych a jednak drahocenné rukopisy patrogické, liturgické a biblické. Výstava sa teší veľkému záujmu obecnstva.

Film o Mariazelli v Rakúsku. O chýrnom rakúskom pútnic-

kom mieste Mariazelli, ktoré bolo v minulosti cieľom aj mnohých slovenských katolíkov, bude v dohľadnej dobe natočený film, v ktorom v rámci obrátenia nevereckej rodiny na katolícku vieru budú podané jeho bohaté a dojemné dejiny. Film sa bude volať « Bránou pokoja » a natočí ho Katolícka filmová spoločnosť.

« **Mladý Katolík** ». Pod týmto názvom Nemecká odbočka Sdruženia katolíckej mládeže slovenskej v emigrácii vydáva už druhý rok časopis politického a kultúrno-náboženského obsahu. Časopis je cyklostilovaný. Predplatné nie je udané. Adresa redakcie a administrácie: Sdruženie katolíckej mládeže slovenskej v emigrácii, 13/b, Murnau. Obb. IRO-camp-Panzer-kaserne, Germany, US zone.

Najmodernejšia slovenská škola v USA. Pri slovenskej farnosti sv. Jána Krstiteľa vo Whiting, Ind. bola tohto roku vysvätená nová škola, ktorá sa pokladá za najmodernejšou v celých Spojených štátoch. Stála skoro jeden milión dolárov a jej stavba trvala skoro dva roky. Je v nej šesťnásť učebieň, z ktorých každá má rádio a televíziu. Okrem toho je v nej detská opatrovňa a veľká spoločenská sieň, určená na shromaždenia. Škola bola postavená z obetavosti farníkov.

Smrť slovenského misionára v Brazílii. Rev. Andrew Pollack tajomník Generálnej kúrie Kongregácie Predrahej krvi v Ríme nám oznámil, že v Brazílii zomrel nedávno mladý americko-slovenský misionár Rev. Imrich Trebul'a, C. PP. S. Nebohý bol na kňaza vysvätený pred rokom a v Brazílii účinkovali iba niekoľko mesiacov.

Bohovedné časopisy v Afrike. V celej Afrike vychádzajú teraz iba tri bohovedné časopisy: « La Revue du Clergé Africain » v Belgickom Kongu, « L'Ami du Clergé Malgache » na Madagaskare a « Tre South African Clergy Review » v Basutolande. Časopisy sú určené nielen pre duchovenstvo ale aj pre laikov a predbežne majú rás populárny.

sťou v srdci. Tak rád by som tu zostal ešte niekoľko dní, na tomto mieste, kde som zacítil nové šťastie, uzrel nové svetlo a zažil toľko neznámej milosti Božej. Viera je cenný dar, ba by som povedal najväčšia vec. V San G. Rotondo bol som účastný zázrakov prvý raz vo svojom živote. Počas svojho pobytu v San G. Rotondo tri razy som pocítil vôňu svätosti Padra Pia. Prvú noc v San G. Rotondo, prv než som bol zaspal rozvoňala sa moja perina. Keď som uzrel Padra Pia zočivočí, tá istá vôňa ma poznovie zaplavila. Vôňa, podobná fialkam. Tretí raz to bola vôňa ruží. Bozkávajúc príležitostne ruku Padra Pia, ako obyčajne ešte dve hodiny potom, som cítil príjemnú vôňu ruží. Táto vôňa je jemnejšia, vyberanejšia než sú voňavky, alebo arómy. Vôňa Padra Pia má akýsi vyšší charakter. Raz ma bola zarazila nápadná teplota, ktorú vyžarujú rany jeho rúk.

Padra Pia som požiadal, aby ma zaradil do rodiny svojich duchovných synov, a modlil sa za mňa. Za svojich rodičov a súrodencov dal som odslúžiť sväté omše u neho. Nakúpil som pamiatok a darčiekov pre priateľov, ktoré Padre Pio požehnal. Odchodiac zo San G. Rotonda vypýtal som si od Padra Pia požehnanie. Vznešený Padre Pio vediac, že sa chystám za ďaleký oceán, vzal moju ubohú hlavu do svojich rúk a povedal: « Dávam Vám najväčšie požehnanie, ake som Vám schopný dať ja, ktoré kiež doplní Ten, ktorý môže učiniť všetko. In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti, Amen ». Padre Pio si ma ešte raz otcovsky premeral a potom pohliadol do dialky. « Už teda idete pane profesore ». Mal som dojem, že prosí Boha Všemohúceho za mňa biedneho hriešnika. Poponáhlal som sa von, aby som naliehavý plač nevyjavil pred ním. Boly to ďalšie slzy pokánia a povďačnosti Padrovi Piovi zato, že ma dôvernejšie priblížil k Tomu, ktorý je lásky najhodnejší a na ktorého my prečasto zabúdame.

Dňa 2. marca, v odpoľudnajsích hodinách, som sa vrátil do Foggie. Keďže nemám hneď spojenia do Ríma ešte raz zabehnem do rodiny prof. Carla. Malý kufrík som si bol ponechal v úschovne Trattorie, kde mi ktosi omylom potiahol všetky pamiatky s kufra, ktoré som mal nachystané pre iných.

Prof Dr. Ernest Zatko

(Pokračovanie)

MUČENÍK

Toto už bolesť nebola,
vytrpel všetko predtým,
končí sa krušná nevl'a,
je tichý odchod k svätým.

Kým ešte dýchnuť vystačí,
zašepne zvyšok žalmu,
anjel mu oči zatlačí
a vtisne do rúk palmu.

Už ranný vetrík zaveje,
neplačme, že sme sami,
semeno krvi dozreje,
duch martyrov je s nami.

On prenikne tmou ako blesk,
čo ožiaruje svety,
aby sa skončil všetok stesk,
modli sa za nás, Svätý!

Rudolf Dilong

Usmialo sa milé slniečko nad krajom Klepára, dedinky, ležiacej v hornatých stranách. Na zlatých perutiach priletelo jasné, veselé ráno prvého mája. O, aké milé rozpomienky nás viažu k tomuto mesiacu! Teraz zahalila prírodu sviatočná šata, pod ktorou prúdi mocne jej bujarý život; teraz tepna božej prírody bije najmocnejšie.

Cez šumnú čistučku dedinku vlečie sa hradská cesta. Milo je po nej chodiť, najmä na jar, keď už obschlo a prášilo sa po nej počína. Vtedy všetky klepárske deti povychodia a vyhľadajú na nej obschnuté miestečko, zabávajú sa na « zubatom » slniečku. U každého gazdu na preddomí je malá záhradka, v ktorej sa pestujú zeleniny a, kde majú dievčatá, aj kvetiny. Práve prostred dediny, ako by ho bol namaloval, stojí úhladný domec Jána Plevu, najlepšieho klepárskeho gazdu. Na štite pokrovu, k hradskej obrátenom, vidno malý výhľad, ktorým vyzerá na porisko nasadená trávna kosa; na nej si štebocú za rána lastovičky.

V malej úhladnej záhradôčke kvitne už tulipán i biely narcis. Pri ňom do zeme zasadené sú dva smrečky, a to také vysoké, že chcú až háľku na dome presahovať. Pyšne sa vypínajú v neobyčajnom svojom kroji. Kôra s nich je síce odretá, ale nie úplne, lebo zanechané jej zdrapy tvoria utešené cirády, akých na halienke mládenca krajčír ešte nevyšil. Korunka smrečka je zmenšená, len práve jej ihlanovitý koniec nechala ukrutná sekera; ale koľko na nej ihličiek, toľko i farebných pestrých stružlín, toľko malovaných, olejovaných stužiek. Jarný vetrik kocketne si pohráva s ozdobenou korunkou smrečka. To sú, hľa, máje! Prvý máj — teda i mládenca postavili klepárskym dievčencom máje. Klepársky hájnik dost sa po hore nasledil (včera celý deň bol tam), že niektorého pri stínaní smrečka dolapí. Hej, keby sa mu to bolo zdarilo, bolže by to drahý a pamätný máj! No hájnik je hájnikom a mládenca sú mládenca. Čo by si ten nohy zodral po kolená a čo by si oči vyočil, nepostihne on mládenca pri stínaní májov.

Pyšne stoja máje v cudzej pôde. Skoda, že po jednodňovej sláve musí na ne prísť neomylné zahynutie. Kedy to tí mládenca zasadili? Hľa, robili to i zasadili každý osobe, potajomky v noci, aby to nik nevidel. Len ráno pretvárajú sa dievčence, ako by sa divily, odkiaľ ten máj prišiel, ako by na prvý máj celkom boly zabudly. Stastné dievča, ktoré pred svojím oblôčkom nájde ráno toto milé prekvapenie! Často ani rodičia nevedia, kto ho postavil, a dcéry sa pýtajú — to by bolo narušenie dobrých mravov. Ešte iba svitá, a už dievčence, hneď ako z postele vyskočia, bežia k obloku a vyzerajú máj. Nejednej sa srdce krčovite stisne, vidiac, že darmo hľadala, že pre ňu mája ešte niet. U Plevov už iba gazda spí. Matka už dávno vstala i s dvomadiesiatimi, aby, ako v nedeľu sa patri, jedno-druhé usporiadala. Pleva v povedomí správnosti ženičky

svojej, sladko si ešte odpočiva. Vie, že so všetkým sa môže na ženu spoľahnúť, prečo by si teda odpočinku neprial aspoň v tú božiu nedeľu, keď v stred týždňa aj tak dost sa uakníše? Z dumania vytrhlo ho dost silné klopnutie obloka. Pozrie ta, vidí pri ňom na lavicikľačať svoju mladšiu dcérku, Katru. Dievča ešte len štrnásťročné no dost vyvinuté a odrastené. Jej plavé, do vrkočov spletené vlasy do neporiadku prinieslo nočné spanie, takže sa už-úž chcú rozpletať a rozísť. Otvoriac oblok, oprelo sa lakťami oň a vystrčilo vyspatú, šta pivónia červenú tváričku.

« Zuza, Zuza, pozriže, čo to máme! Tvoj je ten väčší, a môj bude menší. Ale sú cifrované! Ja viem, kto ich robil, lebo iný sa v tom nevyzuá tak dobre ako tvoj Janko Svoreň. A ten môj zas robil — ale to nejdem povedať ».

Zuzka pribehla teraz z kuchyne, pretvárajúc sa, ako by nebola predtým ani len pozrela do záhradky, ba ako by ani nevedela, že kedysi i máje bývaly na svete. Teraz sa mohla na vrub sestrin dosýta nadiávať, už ju nik nemohol z nadržlosti a márnivosti upodozrievať, keď ju iní na ne upozornili. V dome ešte všetci spali spánkom spravodlivých, keď Zuzka ukradomky do záhrady kukla a od tých čias od radosti ani len oka nezažmurila. Keď Katra hádala majstra toho mája, musela utrafiť na pravého, lebo by ju Zuzka za to zlaté slovíčko, vlastne meno, boľa od radosti zjedla. Už ju chcela oblapiť, keď z postele ohlásil sa barytónom otec:

« Katruša, zapri oblok. Milá moja dievka! Ešte len nedávno šlabikár s kohútom nosila, a už na máje a iné pletky myslí! Zapri, dievča, chytro, ľudia vás vezmú v reč. Modlíla si sa už? Aha, vidíš, ako ti tvár horí, znak toho, že ešte nie. Chyť knižku a pomodli sa! ».

Zahanbená Katra prichlopila oblok, zahodila si na holé hrdielko šatku a chytla sa do modlenia. Myslel blúdila ešte vždy v záhradke okolo mája.

Teraz už i gazda vstal. Obliekol najprv len všedný oblek, kým si v dome všetko obriadi. Gazdiná a Zuzka upratovaly izbu zo všetkého všedného a riadily ju. Ved' ešte dnes sa majú Jankovi za máje odmieňať, no a kedy on našiel neporiadok v izbe, to by si gazdiná do smrti neodpustila.

Takto sa u Plevov začal prvý máj!

MARTIN KUKUČIN

*Kto si nevyromal predplatné,
ďalšie čísla "RÍMA"
už nedostane.*

Knižka « Vatikán - Sídlo Námetníka Kristovho » už vyšla. Ako bolo už oznámené aj v dennej tlači, knižka « Vatikán - Sídlo Námetníka Kristovho » už vyšla. Knižku napísal vaticánsky knihovník Dr. Ignác Zelenka a vydala ju ako druhý sväzok edície « Rím » Slovenská Informačná Kancelária v Ríme. Knižka obsahuje stručné dejiny a podrobný opis Vatikánu, v ktorom už vyše poltisícročia bývajú a úradujú rímski pápeži. Knižka je určená predovšetkým pre slovenských pútnikov a turistov a preto je písaná na spôsob sprievodcu, ale aj tí, čo do Ríma nebudú môcť prísť, nájdu v nej bohatý prameň vedomostí o vznešenom sídle Námetníka Kristovho. Knižka má 235 strán, 10 plánov, 12 kresieb a 52 fotografií, ktoré reprodukujú najvýznamnejšie vaticánske miesta a umelecké diela. Doplňuje ju slovník odborných výrazov, postupnosť rímskych pápežov, soznam výtvarných umelcov a miestny ukazovateľ. Knižka je riadne schválená rímskymi cirkevnými vrchnosťami. Stojí aj s poštovým 2 doláre. Pri hromadných objednávkach sa poskytuje sľava. Knižku si možno objednať na adrese **Mr John T. Okál, 2021 Lake Ave, Whiting, Ind., USA** alebo na adrese **Dr. Ignác Zelenka, Casella Postale 100 B, Roma, Italia.**

Pamiatky na Svätý rok. Viacerí naši čitatelia, ktorí nemôžu prísť na púť do Ríma, sa nás pýtajú v listoch, či by sme im nevedeli zadovážiť nejaké pamiatky na Svätý rok. Aby sme nemuseli každému osobitne odpovedať, oznamujeme, že máme možnosť sprostredkovať tieto veci: 1) Pápežské požehnanie na umelecky vypracovaných blanketách (so slovenským alebo anglickým textom); 2) gramofonové dosky, na ktorých je zachytený hlahol svätopeterských zvonov a pápežské požehnanie « Urbi et Orbi » t. j. mestu Rímu a celému svetu; 3) ružence 5 desiatkové i 15 desiatkové rozličnej veľkosti a akosti s krížikami jednoduchými i s krížikami obsajúcimi zem z rímskych katakomb; 4) jubilejné medajlóniky a agnušky všetkých druhov; 5) podobizne sv. Otca, obrázky svätých, albumy a pohľadnice z Ríma i z Vatikánu; 6) vaticánske mince a známky; 7) akékoľvek iné náboženské alebo umelecké predmety pripomínajúce Svätý rok. Náboženské predmety máme možnosť dať požehnať sv. Otcovi.

Prosba slovenského katolíka z Uruguay. Dostali sme dojímavý list z ďalekej juhoamerickej republiky Uruguay, kde už 11 rokov žije jedna slovenská katolícka rodina, odrezaná od sveta. Rodičia majú veľkú starosť o dobrú katolícku výchovu svojich detí, ale nemôžu im ju dávať v

takej miere, ako by to bolo potrebné, lebo im chýba Sv. Písmo v slovenskom jazyku a objednať si ho nemôžu, nakoľko z Uruguay je zakázané posilať peniaze. Zaujímavé je, že o získanie týchto našich bratov sa pokúšali už nielen protestanti, ale aj mormoni, ktorí im núkali kralické vydanie biblie. Naši krajanovia ju však nechceli prijať, lebo oni túžia po katolíckom vydaní. Citateľom « Ríma » predkladáme preto prosbu, aby pre týchto našich krajanov buď poslali slovenské Sv. Písmo, alebo na našu adresu poslali svoj príspevok na jeho zakúpenie.

Galeria predplatiteľov. Do galérie našich predplatiteľov pribudol opäť rad uvedomelých slovenských katolíkov. Niektorých nám získali naši láskaví horlitolia a niektorí sa sami prihlásili. **USA:** Michal Béreš z Pittsburgh, Pa, nám získal Petra Pribilu, Barbaru Béreš a Mary Kocak z Pittsburgh, Pa, Andreja Minovského z Munhall, Pa a sestry Batisove z Homestead, Pa; Kristína Bleskaň z Whiting, Ind. nám získala Jána Polunca Sr. z Minneapolis, Minn., Mary Duraj, Chicago, Ill. a Jána Cengela Jr., Whiting, Ind.; Ján Kostolník z Whiting, Ind. nám priviedol J. R. Kupčeka, Beloit, Wisc. a Kristínu Blahut, East Chicago; sami sa prihlásili: Monica A. Piroch, Lyndora, Pa, Steve Kaman, Johnstown, Pa, Paul Tovarnak, Youngstown, Ohio, Joseph Korno, Ecorse, Mich. a John M. Blahut, Pittsburgh, Pa. — **Kanada:** Prof. Ladislav Silaj z Toronto, Ont. nám získal: V. Žihlavského, J. Novoveského, M. Hrica, J. Tkáča, J. Lupjana, M. Budického, J. Husara st., M. Tibenskú, A. Čirča, St. Vojtecha z Toronto, Ont. a G. Beku z Oshawa, Ont. — **Argentína:** Univ. prof. Dr. E. Zlatko z Buenos Aires nám priviedol A. Kružliaka a Dr. St. Chalmovského. — **Chile:** José Jankovič z Antofagasty sa sám prihlásil. — **Venezuela:** Ladislav Šandor z Caracasu sa tiež sám prihlásil. — **Austrália:** Andrej Fencák z West-Sale sa sám prihlásil a súčasne nám získal 30 nových. Imrich Jalovec z Mt. Stanley sa sám prihlásil. — Všetkých nových v našom kruhu srdečne vítame a horlitolom za láskavosť voči časopisu úprimne ďakujeme.

Album dobrodincov. Na podporu časopisu « Rím » a na ciele SIK dobrosrdečne obetovali: **USA:** Ján Kostolník, Whiting, Ind., 3 dol.; Georg J. Valyo, Kingston, Pa., 2 dol.; Ján Haky, Cleveland, Ohio, 1 dol. — **Venezuela:** Ladislav Šandor, Caracas, 1 dol. — Na sv. omše: Clotilde Studant, Lake-wood, Ohio, USA, 3 dol. a Monica A. Piroch, Lyndora, Pa, USA, 1 dol. — Pán Boh zaplať!

RÍM

Slovenský katolícky časopis, vydáva Slovenská Informačná Kancelária v Ríme. Vychodí mesačne. Za redakciu zodpovedá Pietro Chiminelli. Tlačí Tipografia Pio X - Roma. Predplatné na rok: dva doláre. Adresa redakcie a administrácie: Dr. Ignác Zelenka, Casella Postale 100 B, Roma, Italia